

Stressfaktorer hos suggor

Stora fläktar i taket kan ge svalkande effekt varma dagar och rikligt med strö samt ytor att komma undan på kan minska stressen hos suggorna.

- **Ge de bästa förutsättningarna**
Det finns många saker som kan stressa våra suggor och genom att ge suggorna bästa förutsättningar gällande management, miljö, foder och vatten kan stressen minimeras.
- **Omgruppering**
Ny rangordning sker alltid vid avvänjning. Genom att gruppera djuren efter ålder och hull skonas yngre individer. Se till att det finns tillräcklig yta att komma undan; vid ströbädd kan storbalar ge skydd. Omgruppering under dräktighet innebär risk för dräktighetsförlust på grund av slagsmål eller stress. Måste suggor flyttas, gör det efter seminering eller dag 30 för att undvika den känsliga implantationsperioden.
- **Konkurrens om foder**
Osäkerhet om mat stressar djuren. I ätbås bör suggor låsas in vid utfodring för lugn och ro. Vid långtråg krävs tillräcklig ätyta och vid transponderutfodring ska placeringen ge gott om plats vid in- och utsläpp så suggorna inte känner sig trängda.
- **Karg miljö och transport**
System med lite tillgång till strö kan skapa stress hos suggorna och leda till stereotypa beteenden som att tugga fradga och bita i inredning. Dessutom är det viktigt att suggor från satelliter transporteras senast tre veckor innan beräknad grisning och att suggor som inte gått tillsammans tidigare inte blandas.

- **Brist på vatten**
Även om det finns tillräckligt med nipplar eller tråg – placera flera vattenposter på olika ställen i större gruppssystem. Är det varmt ute lägger sig ofta en ranghög sugga under vattenposten där det är svalt, vilket gör att suggor med lägre rang inte kommer fram och kan dricka. Flera poster och möjlighet att spola vatten i tråg under varma dagar hjälper. I restlösa system kan man lägga in en utfodring med bara vatten.
- **Värmestress**
Med allt varmare klimat är värmestress ett växande problem och suggödödligheten ökar under riktigt varma somrar. Tillgång till vatten är A & O. Har man också möjlighet att få rörelse i luften med hjälp av stora fläktar ger det en svalkande effekt till suggorna. Tänk på att förhindra värmeinstrålning genom fönster genom att till exempel slamkalka fönstren i solutsatta väggar.
- **Buller och andra ljud**
Buller och ljud från till exempel fläktar, utgödsling, utfodring och kvarn kan stressa djuren. Det är inte helt ovanligt att reproduktionen påverkas negativt av närliggande underhållsarbete eller byggnation.

Sist men inte minst; tänk på hur du som djurskötare handskas med suggorna. En lugn djurskötare skapar inte onödig stress för djuren.